МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

КІБЕРБЕЗПЕКА В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ

International scientific-practical conference
«Cybersecurity in Ukraine: Legal and Organizational Issues»

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
17 листопада 2023 року

Одеса
ОДУВС
2023

Рекомендовано до друку рішенням кафедри кібербезпеки та інформаційного забезпечення
Одеського державного університету внутрішніх справ

Всі матеріали надані в авторській редакції та виражають персональну позицію учасника конференції

Кібербезпека в Україні: правові та організаційні питання: матеріали міжн. наук. практ. конф., м. Одеса, 17 листопада 2023 р. Одеса : ОДУВС, 2023. -- - 168 с.

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Кібербезпека в Україні: правові та організаційні питання», яка відбулася на базі кафедри кібербезпеки та інформаційного забезпечення Одеського державного університету внутрішніх справ 17 листопада 2023 року.

У матеріалах конференції приділено увагу актуальним теоретичним та практичним проблемам забезпечення інформаційної безпеки в Україні. Висвітлюється широкий спектр питань, пов’язаних з удосконаленням правового регулювання та адміністративно-правового забезпечення кібербезпеки в Україні. Розглянуто використання інформаційних систем, технологій та інформаційно-аналітична діяльність правоохоронних підрозділів у боротьбі з злочинністю та надано обґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення підготовки персоналу для боротьби з кіберзлочинністю в Україні.

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції адресовано вченим, працівникам правоохоронних органів, аспірантам (ад’юнктам), здобувачам вищої освіти першого та другого півня освіти.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇХ ПРОБЛЕМАТИКА

Форос Ганна Володимирівна
кандидат юридичних наук, доцент
завідувачка кафедри кібербезпеки та інформаційного забезпечення
Одеський державний університет внутрішніх справ,
Вівіровський Михайло
курсант 3 курсу ФПФОДР
Одеський державний університет внутрішніх справ

Інформаційне забезпечення органів поліції включає комплекс методів, заходів і різноманітних засобів, які призначені для створення і функціонування інформаційних технологій, а також для їх ефективного використання в розв'язанні завдань, що стоять перед поліцією. Інформаційні підсистеми, що складаються з системи інформаційного забезпечення, призначені для збирання, накопичення, зберігання та обробки інформації з різних напрямків обліків і орієнтовані на використання в роботі більшості правоохоронних структур. Вони мають загальний характер і є частиною загальновідомчих інформаційних систем.

Сучасні інформаційні технології представляють сукупність методів, процесів та програмно-технічних засобів, які поєднані з метою збирання, обробки, зберігання, розповсюдження, відтворення і використання інформації у користувачів. Вони мають різні види, такі як технологія опрацювання даних, керування, підтримки прийняття рішень та експертних систем.

У правоохоронній сфері спостерігаються основні тенденції розвитку інформаційних технологій, які включають:

1. вдосконалення форм та методів управління системами інформаційного забезпечення;
2. централізацію та інтеграцію комп'ютерних банків даних;
3. використання передових комп'ютерних технологій для ведення криміналістичних обліків;
4. розбудову і широке використання потужних комп'ютерних мереж;
5. застосування спеціалізованих засобів захисту інформації;
6. встановлення ефективного обміну кримінологічною інформацією на міждержавному рівні.

Всі ці тенденції значно підвищують рівень боротьби зі злочинністю. Використання інформаційних технологій в правоохоронній діяльності має велике значення для поліпшення ефективності та результативності правоохоронних органів. Технології надають засоби для збору, обробки, зберігання та аналізу великих обсягів інформації, що допомагає виявляти злочини, розслідувати справи, забезпечувати безпеку громадян і боротися зі злочинністю. Ось кілька прикладів використання інформаційних технологій в правоохоронній діяльності:

1. *Електронна обробка даних.* Правоохоронні органи використовують комп'ютерні системи для обробки і зберігання великих обсягів даних про злочини, злочинців, свідків, потерпілих тощо. Це дозволяє швидко доступатися до інформації, проводити аналіз та встановлювати зв'язки між різними подіями або особами.

2. *Системи відеоспостереження.* Відеокамери встановлені в публічних місцях, на вулицях, в будівлях, на транспорті та в інших місцях можуть зафіксувати події, що мають правову значимість. Вони допомагають виявляти злочини, розпізнавати обличчя злочинців, фіксувати докази та забезпечувати безпеку.

3. *Системи розпізнавання обличь*. Технології розпізнавання обличь, такі як використання алгоритмів машинного навчання і штучного інтелекту, допомагають виявляти підозрілих осіб або злочинців на відеозаписах або фотографіях. Це може бути корисним для розслідування злочинів, пошуку зниклих осіб або встановлення особи злочинця.

4. *Аналіз соціальних медіа*. Соціальні медіа стали важливим джерелом інформації для правоохоронних органів. Аналіз соціальних мереж, форумів і блогів може допомогти виявити злочинну діяльність, попередити терористичні акти або злочини насильницького характеру, а також здійснювати моніторинг організованих злочинних груп.

5. *Електронна система документообігу*. Використання електронних систем документообігу та електронного архівування дозволяє забезпечити зручний та безпечний доступ до правової інформації, справ і документів. Це полегшує обмін даними між правоохоронними органами, сприяє швидкому пошуку та аналізу інформації, а також забезпечує збереження даних на довготривалий період.

6. *Використання баз даних*. Правоохоронні органи використовують бази даних для зберігання та обробки інформації про злочини, злочинців, обвинувачених та інших правовідносин. Це дозволяє швидко встановлювати зв'язки між різними фактами, особами та подіями, а також забезпечує доступ до актуальної інформації для правоохоронних працівників.

7. *Використання мобільних технологій*. Мобільні пристрої та спеціальні програми дозволяють поліцейським та іншим правоохоронним працівникам отримувати швидкий доступ до інформації про підозрюваних, розшукових оголошень, правових актів тощо. Вони також можуть використовувати мобільні пристрої для фото- та відеофіксації подій, сканування документів та збереження інших доказів.

Крім того, інформаційні технології можуть використовуватися для забезпечення громадської безпеки та запобігання злочинності. Наприклад, системи відеоспостереження можуть бути встановлені на громадських майданчиках, в транспорті або на вулицях з метою виявлення потенційно небезпечних ситуацій або незаконних дій.

Усі ці застосування інформаційних технологій допомагають підвищити ефективність та результативність правоохоронних органів. Однак, важливо забезпечувати баланс між використанням технологій і захистом приватності та прав громадян. Процес впровадження та використання технологій повинен бути супроводжуваний відповідним законодавством, етичними нормами та механізмами контролю, щоб запобігти можливому зловживанню та порушенню прав людини.

На сучасному етапі існує декілька нагальних проблем у системі інформаційного забезпечення правоохоронних органів і ці проблеми потребують детального наукового дослідження та пошуку ефективних шляхів їх вирішення, включаючи використання зарубіжного досвіду, фінансову підтримку від міжнародних спонсорів та залучення громадськості до процесу вдосконалення нормативно-правової бази інформаційного забезпечення. У зв'язку з розвитком сучасних технологій, висока якість інформаційного забезпечення правоохоронних органів є важливою для їхньої ефективної роботи та покращення захисту прав і свобод людини і громадянина в нашій державі. Тому необхідно активно працювати над вирішенням цих проблем шляхом впровадження нових стратегій і підходів.

Враховуючи важливість ефективного інформаційного забезпечення для правоохоронних органів, необхідно проводити наукові дослідження, залучати міжнародний досвід, забезпечувати фінансову підтримку та активно залучати громадськість до процесу вдосконалення нормативно-правової бази інформаційного забезпечення. Потрібно створити сприятливу інноваційну середу, що сприятиме розробці та впровадженню нових технологій в сфері інформаційного забезпечення правоохоронних органів.

Література:

1. Танкушина Т. Ю. Автоматизовані інформаційні системи в структурі реєстраційної діяльності міліції: становлення, розвиток, сучасність. *Вісник Запорізького національного університету: збірник наукових праць. Юридичні науки.* Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2011. Ч. І. 224 с.

2. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність: Навч. посіб. К.: Університет «Україна», 2014. 417 с.

3. Шорохова Г.М. Проблема вдосконалення інформаційного забезпечення діяльності правоохоронних органів України. *Шоста міжнародна науково-практична конференція НАНР Економіко-правові виклики 2016 року (12 січня 2016 року)*. Львів: Національна академія наукового розвитку, 2016. Том 2. 202 с.